י"ב באדר א' התשפ"ד
21 בפברואר 2024

חוזר נותני שירותים פיננסים
2024-10-1
סיווג: כללי

הוראות לנותני שירות מידע פיננסי ונותני שירות ייזום תשלומים (תיקון)

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 14(ב), 37(א) ו-62(ב) לחוק שירות מידע פיננסי התשפ"ב-2021 (להלן – "**חוק שירות מידע פיננסי**") ומתוקף סמכותי לפי סעיפים 4(א) ו-39(א)(2) ו-(3) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסים מוסדרים התשע"ו-2016 (להלן – "**החוק**") ולאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, להלן הוראותיי:

1. כללי

חוזר זה מסדיר את אופן פעילותם של נותני שירותים פיננסיים במסגרת הבנקאות הפתוחה. בחוזר קבועות הוראות הנוגעות לנותני שירות מידע פיננסי בהתאם לחוק שירות מידע פיננסי. במסגרת תיקון זה, מוצע להרחיב את תחולת הוראות החוזר ולקבוע הוראות נוספות אשר יחולו על בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, בעל רישיון למתן אשראי ובעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי אשר יפעלו כיוזמי תשלומים במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 368 בנושא "יישום תקן בנקאות פתוחה" (להלן: "**נב"ת 368**").

במסגרת נב"ת 368 נקבע בין השאר כי מנהל חשבון תשלום המפוקח על ידי בנק ישראל נדרש לאפשר ליוזם תשלומים שהוא גוף מפוקח על ידי רשות שוק ההון, אשר פנה עם סרטיפיקט מתאים ובהתאם לסטנדרט, גישה לחשבון תשלום של לקוח על מנת לספק שירות ייזום תשלומים ללקוח.

שירות ייזום תשלומים מאפשר כתיבת פרטי הוראת תשלום על ידי יוזם התשלומים אצל מנהל חשבון התשלום, כאשר האישור לביצוע הוראת התשלום ניתן ומבוצע על ידי המשלם אל מול מנהל חשבון התשלום. במסגרת פעולה זו נותן השירותים הפיננסים יוכל לקבל גישה לחשבון של לקוח אצל מנהל חשבון התשלום, לצורך כתיבת הוראות התשלום. גישה כאמור תתבצע באמצעות תעודה חתומה דיגיטלית אשר תונפק על ידי המפקח ובכפוף לאישור המפקח לפעילות ייזום התשלומים.

במסגרת הוראות אלה (בפרק ב') נקבעו תנאים והוראות אשר יחולו על בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, בעל רישיון למתן אשראי ובעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי אשר יפעלו כיוזמי תשלומים, לרבות הוראות הנוגעות לקבלת אישור המפקח והתעודה החתומה דיגיטלית, הוראות הנוגעות לאופן קבלת הגישה ממנהל חשבון התשלום וכן הוראות הנוגעות לשירות הניתן ללקוח.

הוראות פרק ב' לחוזר זה, מפורסמות על רקע הדין הקיים והוראות נב"ת 368, וזאת במטרה לקדם ולאפשר לנותני שירותים פיננסיים המבקשים זאת ואשר עומדים בתנאים הנדרשים, לעסוק כבר כעת בשירות ייזום תשלומים, וכן לפעול בסביבה תחרותית והוגנת, כפי שמתאפשרים לגופים פיננסיים אחרים. למותר לציין כי עם כניסתו לתוקף של חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום, התשפ"ג-2023, ובשים לב למועד התחילה של החוק והוראות המעבר שנקבעו בו, יבוצעו ההתאמות הנדרשות מכוח החוק כאמור.

בנוסף מתוקנות מספר הוראות בפרק א' הנוגעות לנותני שירות מידע פיננסי.

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342
www.mof.gov.il/hon

עוד יובהר כי לתיקון הוראות חוזר זה לא נלווה פרסום דוח לפי לסעיף 34 לחוק עקרונות האסדרה, התשפ"ב-2021, וזאת בהתאם להוראת סעיף 44 לחוק האמור, שקובע כי החובה לפרסם דוח לפי סעיף 34 לא תחול לעניין אסדרה שלקידומה בוצעו פעולות משמעותיות, לפני ה-1.1.2023.

2. <u>תיקון החוזר המאוחד לעניין שירותים פיננסיים מוסדרים</u>

בחוזר המאוחד לעניין שירותים פיננסיים מוסדרים, בחלק 6 ('הוראות נוספות'), בפרק 1 ('בנקאות פתוחה') יתוקן סימן א' (הוראות לנותן שירות מידע פיננסי), ויוחלף בנספח לחוזר זה.

3. <u>תחולה</u>

א. הוראות פרק א' לסימן זה יחולו על בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, בעל רישיון למתן אשראי ובעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי, אשר פועל כנותן שירות מידע פיננסי בהתאם לחוק שירות מידע פיננסי, או מבקש לקבל אישור לפעול כנותן שירות מידע פיננסי.

ב. הוראות סעיף 5(א) לסימן זה יחולו על בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, בעל רישיון למתן אשראי ובעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי אשר מקבל מידע פיננסי כגוף פיננסי מאת נותן שירות מידע פיננסי, כהגדרתם בחוק שירות מידע פיננסי ובהתאם לסעיף 29 לחוק האמור.

ג. הוראות פרק ב' לסימן זה יחולו על בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, בעל רישיון למתן אשראי ובעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי כהגדרתו בחוק, אשר נותן שירות ייזום תשלומים כהגדרתם בחוזר זה.

4. <u>תחילה</u>

א. תחילתם של התיקונים בפרק א' לסימן זה חודש ימים ממועד פרסום ההוראה;

ב. תחילתו של פרק ב' לסימן זה ביום 1 במרץ 2024.

עמית גל

המפקח על שירותים פיננסים מוסדרים (בפועל)

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

נספח

הוראות המפקח על השירותים הפיננסים

חלק 6, פרק 1, סימן א'

<u>הוראות לנותני שירות מידע פיננסי ונותני שירות ייזום תשלומים (תיקון)</u>

1. <u>הגדרות</u>

בסימן זה –

"**אישור**", "**גוף פיננסי**", "**הרשאת גישה**", "**השוואת עלויות**", "**לקוח**", "**מידע פיננסי**", "**מייצג**", "**מערכת הממשק למידע פיננסי**", "**מקור מידע**", "**נותן שירות מידע פיננסי**" ו-"**שירות מידע פיננסי**" – כהגדרתם בחוק שירות מידע פיננסי;

"**נותן שירותים פיננסיים**" – כל אלה:

(1) בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, בעל רישיון למתן אשראי ובעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי, אשר פועל כנותן שירות מידע פיננסי;

(2) לעניין סעיף 5(א), בעל רישיון למתן שירות פיקדון ואשראי, בעל רישיון למתן אשראי ובעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי, אשר מקבל מידע פיננסי בהתאם להוראות סעיף 29 לחוק שירות מידע פיננסי, כגוף פיננסי.

"**חוק שירות מידע פיננסי**" – חוק שירות מידע פיננסי, התשפ"ב-2021;

"**החוק**" - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016;

"**זיקה**" – קיום יחסי עבודה, קיום קשרים עסקיים או מקצועיים דרך כלל, למעט קשרים זניחים, וכן כל קשר מכל סוג שהוא בין נותן שירותים פיננסיים עם גורם אחר שיש בו כדי להשפיע על מתן השירות ללקוח, במישרין או בעקיפין;

"**<u>חוזר ניהול סיכונים</u>**" - <u>חוזר נותני שירותים פיננסיים מספר 7-10-2022 "ניהול סיכונים אצל נותני שירותים פיננסיים מוסדרים" (פרסום 29.05.2022) בחוזר המאוחד חלק 5 פרק 1 סימן א' - הוראות ניהול סיכונים בנותן שירותים פיננסיים</u>;

"**<u>חוזר ניהול סיכוני סייבר</u>**" – <u>חוזר נותני שירותים פיננסיים מספר 9-10-2022 "ניהול סיכוני סייבר בנותני שירותים פיננסיים" (פרסום 29.05.2022) בחוזר המאוחד</u> חלק 5, פרק 3, סימן (א') לחוזר המאוחד – ניהול סיכוני סייבר;

"**ייעוץ**" – מתן המלצה ללקוח בדבר התנהלות כלכלית;

"**מערכת מקוונת**" – מערכת רישוי מקוונת באתר האינטרנט של רשות שוק ההון;

"**נוהל הרישוי**" – נוהל רישוי שירותים פיננסיים מוסדרים;

"**תעודה חתומה דיגיטלית**" – תעודה חתומה דיגיטלית, אשר הונפקה לנותן שירותים פיננסיים על ידי המפקח, באמצעות ממשל זמין, לשם קבלת גישה באמצעות מערכת הממשק למידע פיננסי (סרטיפיקט);

"**תמורה מאחר**" – כמשמעותה בסעיף 24(2) לחוק שירותי מידע פיננסי.

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

2. הגשת בקשה לקבלת אישור לפעול כנותן שירות מידע פיננסי

(א) נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד, אשר מבקש לקבל אישור לפעול כנותן שירות מידע פיננסי, בהתאם להוראות סעיף 14 לחוק שירות מידע פיננסי, יגיש למפקח בקשה לקבלת אישור באמצעות המערכת המקוונת. הבקשה תוגש באופן מלא ותכלול את כל הפרטים הקבועים בחוק שירות מידע פיננסי, וכן עדכון של כל המסמכים הרלוונטיים בנוהל הרישוי, בהתאם לפעילות נותן השירותים הפיננסיים כנותן שירות מידע פיננסי. לעניין זה יראו את ההוראות הנדרשות בנוהל הרישוי ממבקש רישיון מורחב כרלוונטיות לפעילות כנותן שירות מידע פיננסי, אף לבעל רישיון בסיסי.

(ב) בנוסף תכלול בקשת האישור גם את כל הפרטים הבאים:

1) מסמכים המעידים כי לנותן השירותים הפיננסיים קיימים האמצעים הטכנולוגיים המתאימים לשם מתן שירות מידע פיננסי שהוא מבקש לתת, וכן את המיומנות בהפעלתם;

2) מלבד האמור בנוהל הרישוי, תכלול התוכנית העסקית של נותן השירותים הפיננסיים התייחסות גם לכל אלה:

א. סוג השירות – פירוט השירותים והשימושים שנותן השירותים הפיננסיים מבקש לתת ללקוח, לרבות פירוט המאפיינים העיקריים של כל אחד מהשירותים והשימושים ומאפייני הלקוחות אליהם ישווקו השירותים;

ב. מנגנון גביית תמורה מלקוחות וכן הגילוי שיינתן ללקוחות בעניין זה;

ג. שיתופי פעולה עם גורמים נוספים לצורך פעילותו כנותן שירות מידע פיננסי. לעניין זה יתייחס נותן השירותים הפיננסיים לסוג השירות שניתן במסגרת שיתוף הפעולה ולתמורה בגינו.

3) פירוט אופן זרימת המידע הפיננסי ממועד קבלת המידע הפיננסי ממקור מידע, תוך התייחסות לאופן השימוש במידע הפיננסי והעברתו לאחר או הצגתו ללקוח.

4) מדיניות ניהול הסיכונים בנוגע לפעילותו כנותן שירות מידע פיננסי, בהתאם להוראות חוזר ניהול סיכונים וכן מדיניות ניהול סיכוני סייבר בנוגע לפעילותו כאמור, בהתאם להוראת חוזר ניהול סיכוני סייבר.

(ג) יו"ר הדירקטוריון והמנהל הכללי, יאשרו כי כל הפרטים והמידע אשר נמסרו במסגרת הוראות אלה תואמים את אופן עבודת מבקש האישור בפועל.

(ד) חלו שינויים לאחר קבלת האישור בפעילות נותן השירותים הפיננסיים או בפרט מהפרטים שמסר בעל רישיון למפקח במסגרת בקשתו לקבלת רישיון או במסגרת המסמכים שצורפו לה, ידווח נותן השירותים הפיננסיים למפקח על השינוי האמור, ויצרף את המסמכים הרלוונטיים מתוקנים ועדכניים לא יאוחר מ-10 ימים ממועד ביצוע השינוי.

3. דיווחים

(א) נותן שירותים פיננסיים יעביר למפקח דיווחים אודות פעילותו בהתאם לחוק שירות מידע פיננסי .

(ב) בנוסף לאמור בסעיף (א) נותן שירות מידע פיננסי יעביר דיווחים כמפורט להלן:

1) דיווחים תקופתיים

א. דיווח שנתי

נותן שירותים פיננסיים ידווח אחת לשנה קלנדרית, ולא יאוחר מ- 60 ימים מתום השנה, אודות הכנסותיו בקשר עם מתן שירות מידע פיננסי ללקוח. הדיווח כאמור יכלול, בין היתר, פילוח לפי סוג השירות וסוג הלקוחות.

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

ב. דיווח רבעוני

(1) נותן שירותים פיננסיים ידווח למפקח אודות פעילותו כנותן שירות מידע פיננסי אחת לרבעון ובתוך 30 יום מתום הרבעון ויכלול לכל הפחות:

(2) מספר הלקוחות שקיבלו שירות מידע פיננסי וסוג השירות שהוענק להם;

(3) מספר הפניות שביצע נותן שירותים פיננסיים למקורות מידע;

(4) מספר הלקוחות בעניינם הועבר מידע לגורם אחר בהתאם לסעיף 29 לחוק שירות מידע פיננסי;

(5) פניות שהגיעו לנותן שירותים פיננסיים בנוגע לפגם במידע כהגדרתו בסעיף 61(א) לחוק שירות מידע פיננסי. במסגרת הדיווח, יש להבחין בין פגם במידע כאמור שנותן שירותים פיננסיים אחראי לפגם, ובפגם במידע כאמור בו גורם אחר האחראי לפגם, וכן פירוט אודות אופן הטיפול בפגם כאמור בהתאם לסעיף 61(ג) לחוק שירות מידע פיננסי.

2) דיווחים מידיים

נותן שירותים פיננסיים ידווח למפקח בהקדם האפשרי בקרות כל אחד מהמקרים הבאים:

ג. נותן שירותים פיננסיים אשר לא קיבל גישה למידע פיננסי ידווח על כך למפקח, בהתאם להודעה שנמסרה לו מאת מקור המידע, כאמור בסעיף 41(א)(2) לחוק שירות מידע פיננסי;

ד. קיימת אינדיקציה לכך שנעשה שימוש ללא הרשאה בתעודה חתומה דיגיטלית שניתנה לנותן השירותים הפיננסיים;

ה. נותן שירותים פיננסיים מעוניין להפסיק לפעול כנותן שירות מידע פיננסי.

4. <u>קבלה ושימוש בתעודה חתומה דיגיטלית</u>

(א) נותן שירותים פיננסיים אשר קיבל אישור לפעול כנותן שירות מידע פיננסי, יקבל תעודה חתומה דיגיטלית מאת המפקח.

(ב) נותן שירותים פיננסיים יזדהה בפני מקור המידע, בכל פניה באמצעות מערכת הממשק למידע פיננסי, באופן מקוון, באמצעות תעודה חתומה דיגיטלית ייעודית בתוקף ובהתאם להוראות שקבע מאסדר מקור המידע בהתאם להוראות סעיף 48(א)(3).

(ג) נותן שירותים פיננסיים ישתמש בתעודה חתומה דיגיטלית רק בהתאם לאישור שקיבל ולשירותים והשימושים המותרים לפיו.

(ד) נותן שירותים פיננסיים יפנה ~~ויעביר מידע~~ ויקבל גישה למידע פיננסי מאת ~~ויקבל מידע~~ מקור המידע לרבות פנייה לעניין ביטול או צמצום הרשאת הגישה כמפורט בסעיף 28(ג)(2) <u>לחוק שירות מידע פיננסי</u>, באמצעות מערכת הממשק למידע פיננסי ובהתאם להוראות שקבע מאסדר מקור המידע, בהתאם להוראות סעיף 48(א)(2), לחוק שירות מידע פיננסי (סטנדרט).

(ה) נותן שירותים פיננסיים ידווח למפקח באופן מידי על חשש לאירוע אבטחה חמור כמשמעותו בסעיף 31 לחוק שירות מידע פיננסי או לאירוע סייבר, העלול לגרום לשימוש אסור בתעודה חתומה דיגיטלית.

(ו) ביטל או התלה המפקח את האישור לנותן השירותים הפיננסיים לפעול כנותן שירות מידע פיננסי או חדל נותן שירותים פיננסיים לפעול כנותן שירותי מידע פיננסי, יחדל נותן השירותים הפיננסיים בין השאר מעשיית שימוש בתעודה החתומה דיגיטלית באופן מיידי.

(ז) נותן שירותים פיננסיים ייצר את צמד המפתחות - מפתח פרטי ומפתח ציבורי - ברכיב חומרה מאובטח. הדרישות הנוגעות לרמת האבטחה על רכיב החומרה ייקבעו בהתאם לרמת הסיכון.

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

(ח) נותן שירותים פיננסיים יעשה שימוש נאות במערכת הממשק למידע פיננסי מבחינת תקינות הבקשות הנשלחות למקור המידע וכמות הבקשות כאמור, והכל באופן שיהיה תואם ~~לבקשת~~ את הסכמת הלקוח.

5. שמירת והחזקת המידע הפיננסי

(א) נותן שירותים פיננסיים ינהג במידע פיננסי שהתקבל אצלו במסגרת פעולתו כנותן שירות מידע פיננסי או כגוף פיננסי, באופן בו הוא נוהג במידע רגיש, כהגדרתו בחוזר ניהול סיכוני סייבר, ויפעל בהתאם להוראות החלות עליו בעניין ניהול סיכוני סייבר.

(ב) שמירת מידע פיננסי הנדרש לשם הליך פלילי, הליך ביקורת פנימית או פיקוח לפי דין, תתבצע בהתאם להוראות סעיף 27(ג) לחוק שירות מידע פיננסי. נותן השירותים הפיננסיים ישמור את המידע כאמור בהתאם להוראות להלן:

1) במאגר המידע הנפרד יישמר רק המידע ההכרחי הנדרש לשם הליך משפטי, הליך ביקורת פנימית או פיקוח לפי דין;

2) נותן שירותים פיננסיים יוודא כי לא תתאפשר גישה למאגר אלא בהתאם להוראות חוק שירות מידע פיננסי, וכן יוודא כי הגישה למידע שבמאגר זה תבוצע על ידי מספר מצומצם של עובדים אשר הוגדרו על ידי נותן השירותים הפיננסיים והגישה נדרשת לשם ביצוע תפקידם.

3) נותן שירותים פיננסיים יקיים מנגנון של מעקב ובקרה אודות שמירת הנתונים, הגישה לנתונים וכן מחיקת הנתונים מן המאגר לאחר סיום ההליך שהתקיים.

6. התקשרות עם לקוח

(א) נותן שירותים פיננסיים יתקשר עם הלקוח בהסכם התקשרות למתן שירות מידע פיננסי בכתב. על ההסכם לכלול התייחסות לכל הפרטים המפורטים בסעיף 26(א) לחוק שירות מידע פיננסי וכן לכלול התייחסות לפרטים הבאים, ככל שקיימים:

1) תמורה שנדרש הלקוח לשלם עבור השירות;

2) האופן בו יכול הלקוח לבטל או לשנות את הרשאת הגישה;

3) תמורה מאחר כמפורט בסעיף 9;

4) קיומה של זיקה בין נותן שירותים פיננסיים לגורמים שונים, בקשר עם מתן שירות מידע פיננסי ללקוח, לרבות זהות הגורמים עמם קיימת זיקה וההשפעות של זיקה על השירות ללקוח;

(ב) נותן שירותים פיננסיים יזהה את הלקוח, לצורך מתן שירות מידע פיננסי, באופן בו הוא מזהה לקוחות בהתאם להוראות ~~חלק 5, פרק 3, סימן (א') לחוזר המאוחד – ניהול סיכוני סייבר~~ חוזר ניהול סיכוני סייבר.

(ג) שירות ללקוח בערוצים המקוונים

1) נותן שירותים פיננסיים יאפשר ללקוח, בכל עת, בערוצים המקוונים, גישה לפירוט הרשאות הגישה למידע פיננסי שנתן, לרבות פרטי מקורות המידע, פרטי הגורמים האחרים אליהם אישר הלקוח להעביר את המידע הפיננסי בהתאם להוראות סעיף 29 לחוק שירות מידע פיננסי, סלי המידע ותוקף ההרשאה;

2) נותן שירותים פיננסיים יאפשר ללקוח לשנות או לבטל בכל עת, בערוצים המקוונים, את הרשאת הגישה למידע פיננסי שנתן, לרבות שינוי של סוג השירות, מקורות המידע, החשבונות וסלי המידע וכן צמצום או הרחבה של תקופת הגישה.

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

(ד) נותן שירותים פיננסיים יוודא אחת לשישה חודשים ובהתאם להוראות סעיף 26(ב) לחוק שירות מידע פיננסי, כי הלקוח מודע לכך שאפשרות הגישה למידע הפיננסי עומדת בעינה, בהתאם להסכמתו. לא הצליח נותן השירות לוודא כי הלקוח מודע לאפשרות הגישה, יודיע נותן השירותים הפיננסיים ללקוח על ביטול ההסכם בהתאם להוראות סעיף 26(ב) לחוק שירות מידע פיננסי. וידוא כאמור יבוצע באחת מהדרכים הבאות:

1) נותן שירותים פיננסיים יציג בפני הלקוח, בערוצי התקשורת הקיימים עימו, את עיקרי הסכם ההתקשרות ויקבל את הסכמתו להמשך ההתקשרות;

2) באמצעות כלים ממוחשבים שיציגו כי הלקוח נוהג לעשות שימוש קבוע בשירותיו של נותן השירותים הפיננסיים ולכל הפחות השתמש בשירות בחודש האחרון.

(ה) ביטול או צמצום הסכם עם לקוח

1) נותן שירותים פיננסיים אשר מעוניין לבטל הסכם עם לקוח, ייתן ללקוח התראה של פרק זמן סביר ויפעל בהתאם להוראות סעיף 28(ג) לחוק שירות מידע פיננסי;

2) נותן שירותים פיננסיים יבצע בקרה במערכותיו כי במקרים של צמצום או ביטול על ידי הלקוח, מבוצע הצמצום בפועל מבחינת הרשאת הגישה למקורות המידע.

(ו) נותן שירותים פיננסיים אשר מרכז מידע פיננסי עבור הלקוח, בהתאם להוראות 25(א) לחוק שירות מידע פיננסי, ישלח ללקוח אחת לשנה לפחות וכן בעת סיום ההתקשרות עמו, מסמך המרכז את המידע הפיננסי שאסף עבורו נכון לאותו מועד. ריכוז מידע זה יישלח באופן הניתן לשמירה ולהדפסה על ידי הלקוח.

7. <u>מתן שירות ללקוח</u>

נותן שירותים פיננסיים ייתן שירות ללקוח בהתאם להוראות חוק שירות מידע פיננסי, וכן בהתאם להוראות המפורטות להלן. לעניין סעיף זה, "**שירות ללקוח**" – שירות ללקוח הנוגע להתנהלותו הכלכלית כמשמעותו בסעיף 25(א) לחוק שירות מידע פיננסי.

(א) נותן שירותים פיננסיים אשר נותן ללקוחותיו שירות מסוג ייעוץ יפעל לטובת הלקוח בלבד, וייתן המלצה מיטבית עבור הלקוח לאחר שבירר את צרכי הלקוח והתאים את המלצתו לצרכיו.

(ב) נותן שירותים פיננסיים אשר נותן ללקוחותיו שירות שאינו ייעוץ יפעל כמפורט להלן:

1) לא יכלול כל המלצה או הבעת עמדה מצד השירותים הפיננסיים בנוגע לשירות המוצע;

2) יגלה ללקוחותיו בכתב, בעת מתן השירות, כי השירות אינו כולל כל המלצה או הבעת עמדה בנוגע לשירות המוצע.

(ג) מבלי לגרוע מהאמור לעיל, נותן שירותים פיננסיים אשר מציע ללקוח שירות השוואת עלויות יפעל כמפורט להלן:

1) יציג הצעות של כל הגופים הפיננסיים עמם התקשר נותן השירותים הפיננסיים בהתאם לבקשת הלקוח;

2) יגלה בכתב בעת מתן השירות ללקוח כי השירות אינו מהווה השוואה של כלל הגופים המציעים שירות בהתאם לבקשת הלקוח, ככל שנותן השירותים הפיננסיים לא התקשר עם כלל הגופים המציעים שירות או בהתאם לבקשת הלקוח.

(ד) מבלי לגרוע מהאמור לעיל ובנוסף לגילוי הנדרש בהסכם ההתקשרות בהתאם לסעיף (א)6 לסימן זה, נותן שירותים פיננסיים יגלה ללקוחותיו בכתב בעת מתן השירות את הפרטים הבאים, ככל שקיימים:

1) נותן השירותים הפיננסיים נותן את השירות, אך אינו הגוף שמספק את השירותים המוצעים על ידו ללקוח, ככל שאינו הגוף המספק את השירותים כאמור;

2) קבלת התמורה מאחר כמפורט בסעיף 9(ג);

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

3) קיומה של זיקה בין נותן השירותים הפיננסיים לגורמים שונים, בקשר עם מתן שירות מידע פיננסי ללקוח, לרבות זהות הגורמים עמם קיימת זיקה, מהות הזיקה וההשפעות של הזיקה על השירות ללקוח.

8. <u>העברת מידע פיננסי לאחר</u>

(א) הסכמת הלקוח להעברת מידע פיננסי לאחר:

1) נותן שירותים פיננסיים יקבל את הסכמת הלקוח להעברת המידע הפיננסי שלו לאחר בכפוף לאמור בסעיף 29 לחוק שירות מידע פיננסי, וזאת בכתב וטרם העברת המידע לאחר.

2) נותן שירותים פיננסיים ייתן גילוי נאות ללקוח אודות הסיכונים הנובעים מהעברת המידע הפיננסי לאחר.

3) הסכמת הלקוח תינתן באופן מפורש בעניין כל אחד מהגורמים אליהם יועבר המידע הפיננסי, והיא תכלול התייחסות לסוג המידע הפיננסי שמועבר, היקפו ומטרת ההעברה.

(ב) העברת המידע הפיננסי

נותן שירותים פיננסיים יעביר את המידע הפיננסי שקיבל ממקור המידע לגורם אחר, בהתאם להוראות סעיף 29 לחוק שירות מידע פיננסי, ויפעל לכל הפחות באופן הבא:

1) טרם העברת המידע הפיננסי יזהה נותן השירותים הפיננסיים את הגורם האחר אליו מועבר המידע הפיננסי, ויוודא כי אותו גורם הינו הגורם האחר כאמור אליו ניתן להעביר מידע פיננסי בהתאם להוראות חוק שירות מידע פיננסי, וכי העברת המידע הפיננסי לאותו גורם עומדת בכל הוראות חוק שירות מידע פיננסי.

2) מבלי לגרוע מהוראות סעיף (1), בהעברת מידע פיננסי למייצג, על נותן השירותים הפיננסיים לקבל ייפוי כוח של הלקוח מאת המייצג, וכן את פרטי הזיהוי של המייצג כבעל רישיון, ופרטי ההתקשרות עמו.

3) נותן שירותים פיננסיים יערוך הסכם בכתב עם כל גורם אחר, אליו הוא מעביר מידע פיננסי. ההסכם יכלול התייחסות לעמידת הגורם האחר, אליו הועבר המידע הפיננסי, בהוראות סעיף 29 לחוק שירות מידע פיננסי. בנוסף יכלול ההסכם התייחסות לכל הפחות:

א) סוג המידע הפיננסי המועבר, היקפו ואופן השימוש במידע כאמור;

ב) שמירת המידע באופן מאובטח שימנע דליפת מידע וגישה לא מורשית אליו לפי כל דין;

ג) גורמים המורשים לקבל את המידע הפיננסי אצל אותו גורם והתייחסות לתקופת הרשאת הלקוח להעברת המידע הפיננסי לגורם האחר;

ד) חובת דיווח מיידי של הגורם האחר לנותן שירותים הפיננסיים במקרה של אירוע אבטחת מידע שכלל דליפה או גישה לא מורשית למידע הפיננסי שהועבר.

4) מבלי לגרוע מהוראות סעיף (3) לעיל, במסגרת הסכם בין נותן שירותים פיננסיים למייצג, ידרוש נותן שירותים פיננסיים מהמייצג להעביר לו מדי שנה, אישור של מבקר בלתי תלוי בעל מומחיות מתאימה, על עמידה בהוראות סעיף 29(ד)(2) לחוק שירות מידע פיננסי.

5) המידע הפיננסי יועבר לגורם האחר בהתאם להוראות סעיף 6 בחוזר ניהול סיכוני סייבר.

9. <u>תמורה מאחר</u>

נותן שירותים פיננסיים רשאי לקבל תמורה מאחר (בסעיף זה – תמורה) בהתאם להוראות סעיף זה:

(א) התמורה לא תפגע בטובת הלקוח.

(ב) נותן שירותים פיננסיים אשר נותן שירות של השוואת עלויות או ייעוץ יוודא שמודל התמורה לא ייצור הטיה או העדפה בין הגופים מהם מתקבלת התמורה.

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

(ג) יגלה ללקוח את דבר קבלת התמורה הן בהסכם ההתקשרות עם הלקוח בהתאם לסעיף 6(א), והן בעת תחילת מתן השירות ללקוח כהגדרתו בסעיף 7 לסימן זה. גילוי כאמור יכלול לכל הפחות:

1) זהות הגורמים מהם מתקבלת התמורה;

2) השירותים הניתנים ללקוח בעבורם מתקבלת התמורה;

(ד) בנוסף לגילוי כאמור בסעיף (ג) לעיל, נותן שירותים פיננסיים יציין בהסכם ההתקשרות עם לקוח, את כל הגורמים שמהם נותן השירותים הפיננסיים מקבל תמורה, העולה על 40% מסך כלל התמורה שמקבל נותן השירותים הפיננסיים בשנה הקלנדרית, שקדמה למועד הסכם ההתקשרות.

(ה) יעגן את הסדרי התמורה בינו ובין הגורם האחר בהסכם בכתב. הסכם כאמור יותאם להוראות סימן זה.

(ו) יקבע נהלים שיתייחסו להסדרי התמורה ולעמידת נותן השירותים הפיננסיים בהוראות סימן זה.

פרק ב – שירות ייזום תשלומים

10. בנוסף להגדרות בחוזר זה, יחולו בפרק זה גם ההגדרות הבאות:

"**הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 368**" – הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 368 בנושא "יישום תקן בנקאות פתוחה";

"**יוזם תשלומים**" – נותן שירותים פיננסיים אשר נותן שירות ייזום תשלומים בהתאם לסעיף זה;

"**לקוח**" – בפרק זה, לקוח של נותן שירותים פיננסים לעניין מתן שירות ייזום התשלומים;

"**מנהל חשבון תשלום**" גוף המפוקח על ידי בנק ישראל ומציע שירותי תשלום של ניהול חשבון תשלום, ומאפשר העברת כספים המופקדים בחשבון התשלום לחשבון אחר;

"**נותן שירותים פיננסים**" – כל נותן שירותים פיננסים כהגדרתו בחוק;

"**סטנדרט**" – תקן לבנקאות פתוחה בישראל, המפורט בנספח א' להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 368;

"**שירות ייזום תשלומים**" – כתיבת פרטי הוראת תשלום כהגדרתה בחוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019, שתאושר על ידי הלקוח ותבוצע בהתאם על ידי מנהל חשבון התשלום של הלקוח, שאינו מי שכתב את פרטי הוראת התשלום כאמור.

11. הגשת בקשה לקבלת אישור לפעול כנותן שירות ייזום

(א) נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד, אשר מבקש לקבל אישור מאת המפקח לפעול כיוזם תשלומים, יגיש למפקח בקשה לקבלת אישור באמצעות המערכת המקוונת. הבקשה תוגש באופן מלא ותכלול עדכון של כל המסמכים הרלוונטיים בנוהל הרישוי, בהתאם לפעילות נותן השירותים הפיננסיים כנותן שירות ייזום תשלומים. לעניין זה יראו את ההוראות הנדרשות בנוהל הרישוי ממבקש רישיון מורחב כרלוונטיות לפעילות נותן שירות ייזום, אף לבעל רישיון בסיסי;

(ב) בנוסף תכלול בקשת האישור את הפרטים המפורטים בסעיפים 2(ב) 2(ג) ו-2(ד) לחוזר זה, בשינויים המחויבים, וכן מסמכים המעידים על עמידה בהוראות חוזר ניהול סיכוני סייבר ובהוראות חוזר ניהול סיכונים לעניין פעילותו כנותן שירות ייזום תשלומים;

(ג) נותן שירותים פיננסיים אשר קיבל אישור לפעול כיוזם תשלומים יקבל תעודה חתומה דיגיטלית מאת המפקח לצורך מתן שירות ייזום תשלומים.

12. מתן שירות ייזום תשלומים

בכפוף לאישור המפקח כאמור בסעיף 11(ג), רשאי נותן שירותים פיננסיים לתת שירותי ייזום תשלומים ובלבד שיעמוד בכל ההוראות הבאות:

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

(א) על פעילות של ייזום תשלומים יחולו כל הוראות חוזר ניהול סיכונים והוראות חוזר ניהול סיכוני סייבר, בשינויים המחויבים;

(ב) כל פנייה למנהל חשבון תשלום לצורך מתן שירותי ייזום תשלומים תתבצע באמצעות תעודה חתומה דיגיטלית ובהתאם לסטנדרט. יוזם תשלומים ישתמש בתעודה חתומה דיגיטלית רק בהתאם לאישור שקיבל ולשירותים והשימושים המותרים לפיו;

(ג) על יוזם תשלומים יחולו הוראות סעיפים 3(ב)(1)(א), 3(ב)(1)(ב)(1)-(2) ו-3(ב)(2) לחוזר זה לעניין דיווחים למפקח, בשינויים המחויבים;

(ד) על שימוש בתעודה דיגיטלית שהונפקה ליוזם תשלומים יחולו הוראות סעיפים 4(ה)-(ח) לחוזר זה בשינויים המחויבים;

(ה) יוזם תשלומים ינהג במידע המועבר במסגרת שירות ייזום תשלומים כמידע רגיש, כהגדרתו בחוזר ניהול סיכוני סייבר, ויפעל בהתאם להוראות החלות עליו בעניין חוזר ניהול סיכוני סייבר;

(ו) יוזם תשלומים יגלה ללקוח, טרם מתן שירות ייזום תשלומים, את כל הפרטים המהותיים לשירות המוצע לרבות מהות השירות והתמורה שנדרש הלקוח לשלם עבור השירות, ויקבל את הסכמתו לכך;

(ז) יוזם תשלומים יתעד כל פעולה שנעשתה במסגרת שירות ייזום תשלומים לרבות מועד ביצוע פעולת ייזום תשלומים ופרטיה;

(ח) במקרה בו נכשלה או לא בוצעה פעולת ייזום תשלומים, יעדכן יוזם תשלומים את הלקוח בהקדם האפשרי ויפרט את הסיבות לכך, ככל שידועות לו.

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

דברי הסבר

חוזר זה מסדיר את אופן פעילותם של נותני שירותים פיננסיים במסגרת הבנקאות הפתוחה. בחוזר קבועות הוראות הנוגעות לנותני שירות מידע פיננסי בהתאם לחוק שירות מידע פיננסי. במסגרת תיקון זה, מורחבת תחולת החוזר בהוראות נוספות אשר יחולו על בעלי רישיון הנותנים שירותים פיננסיים אשר יפעלו כיוזמי תשלומים.

בנוסף מתוקנות מספר הוראות בפרק א' הנוגעות לנותני שירות מידע פיננסי.

פרק א'- שירות מידע פיננסי

סעיף 2 - הגשת בקשה לקבלת אישור לפעול כנותן שירות מידע פיננסי

בבקשה לקבלת אישור לפעול כנותן שירות מידע פיננסי שיגיש נותן שירותים פיננסיים, נוספה דרישה להמצאת מדיניות ניהול סיכונים ומדיניות ניהול סיכוני סייבר בנוגע לשירותים כאמור כנדרש בהוראות חוזר ניהול סיכונים וחוזר ניהול סיכוני סייבר בהתאמה, זאת לשם בחינת היערכות נותן השירותים הפיננסיים בעניינים אלה גם לצורך מתן שירותי מידע פיננסי באמצעות מערכת ממשק למידע פיננסי.

פרק ב- שירות ייזום תשלומים

במסגרת התיקון לחוזר בפרק ב' נקבעו הוראות נוספות אשר יחולו על בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, בעל רישיון למתן אשראי ובעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי אשר יפעלו כיוזמי תשלומים בשים לב להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 368 בנושא "יישום תקן בנקאות פתוחה" (להלן: **"נב"ת 368"**).

שירות ייזום תשלומים הינו כתיבת פרטי הוראת תשלום על ידי נותן השירותים הפיננסיים אצל מנהל חשבון התשלום, כאשר האישור לביצוע הוראת התשלום ניתן ומבוצע על ידי המשלם ישירות אל מול מנהל חשבון התשלום שלו. מתן אפשרות לנותני שירותים פיננסיים לפעול בייזום תשלומים מאפשר היצע שירותי תשלומים נוספים ללקוח והרחבת התחרות ביחס לשירותים הקיימים.

במסגרת נב"ת 368 נקבע בין השאר כי מנהל חשבון תשלום המפוקח על ידי בנק ישראל נדרש לאפשר ליוזם תשלומים שהוא גוף מפוקח על ידי רשות שוק ההון, אשר פנה עם סרטיפיקט מתאים ובהתאם לסטנדרט, גישה לחשבון תשלום של לקוח על מנת לספק שירות ייזום תשלומים ללקוח. על בסיס חובה זו נקבעו הוראות לעניין קבלת הגישה ומתן שירות ייזום תשלומים כאמור.

ההוראה תאפשר לנותן שירותים פיננסיים לקבל גישה לחשבון לקוח אצל מנהל חשבון התשלום, לצורך כתיבת הוראות התשלום. גישה כאמור תתבצע באמצעות תעודה חתומה דיגיטלית אשר תונפק על ידי המפקח ובכפוף לאישורו לפעילות ייזום תשלומים זאת במטרה להבטיח ששירותי ייזום התשלומים יינתנו באופן בטוח, שלם והוגן, בהתאם לבקשת הלקוח ובאישורו.

יצוין כי הוראות פרק ב' מפורסמות על רקע הדין הקיים והוראות נב"ת 368, וזאת במטרה לקדם ולאפשר לנותני שירותים פיננסיים המבקשים זאת ואשר עומדים בתנאים הנדרשים, לעסוק כבר כעת בשירות ייזום תשלומים, וכן לפעול בסביבה תחרותית והוגנת, כפי שמתאפשרים לגופים פיננסיים אחרים. למותר לציין כי עם כניסתו לתוקף של חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום, התשפ"ג-2023, ובשים לב למועד התחילה של החוק והוראות המעבר שנקבעו בו, יבוצעו ההתאמות הנדרשות מכוח החוק כאמור.

סעיף 11 - הגשת בקשה לקבלת אישור לפעול כנותן שירות ייזום

בסעיף זה נקבעו הוראות בנוגע לאופן הגשת הבקשה לקבלת אישור המפקח והנפקת תעודה חתומה דיגיטלית להתחלת פעילות מתן שירות ייזום תשלומים לצורך הגנת ואבטחת השימוש במערכת ממשק מקוונת וטכנולוגית

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon

כאמור ואבטחת המידע המועבר בו. בנוסף נקבע כי מבקש אישור למתן השירות, יגיש מסמכים נוספים הנוגעים לפעילותו כנותן השירות, מסמכים המעידים על כך שלנותן השירות קיימים האמצעים הטכנולוגיים המתאימים והמיומנות בהפעלתם ובין היתר מנגנונים של אבטחת מידע וניהול סיכונים נאותים לצורך פעילותו.

סעיף 12 – מתן שירות ייזום תשלומים

בסעיף זה נקבעו הוראות שיחולו על בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, בעל רישיון למתן אשראי ובעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי אשר פועל בייזום תשלומים ובכלל זה תחולה של הוראות ניהול סיכונים וסיכוני סייבר על הפעילות, שימוש בתעודה חתומה דיגיטלית, זיהוי הלקוח וכדומה. פעילות ייזום תשלומים מתבצעת באמצעים אלקטרוניים ובאופן מקוון וקיימת חשיבות רבה לאבטחת מידע, לניהול סיכוני סייבר בנותן השירותים הפיננסיים ולעניין החיבור למנהלי חשבון התשלום. כמו כן, נקבעו הוראות דיווח וזאת במטרה לאמוד את נפח הפעילות, לבחון את אופי הפעילות בקרב נותני השירות, לזהות כשלי שוק בשוק מתפתח ולצורך הסדרה בדומה לשירות מידע פיננסי.

עוד מוצע לקבוע הוראות שמטרתם הגנה על הצרכן לרבות גילוי ללקוח אודות הפעולה ועדכון במידה ופעולת היזום לא בוצעה. יובהר כי אין הכוונה לעדכון אודות ביצוע הפעולה על ידי מנהל חשבון התשלום, אלא התייחסות לפעולה המתבצעת על ידי היוזם. נקבעה הוראה שעניינה שמירת מסמכים וזאת לצורך תיעוד הפעולות שבוצעו על ידי נותן השירותים הפיננסיים.

רח' עם ועולמו 4, ירושלים 9546304 טל' 02-5317248 פקס' 02-5695342

www.mof.gov.il/hon